СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.



SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ | РІК XXX. | Число 286. | Джерзи Сіті, Н. Дж., субота, 9. грудня, 1922. | VOL. XXX. | No. 286. | Jersey City, N. J., Saturday, December 9, 1922. | THREE CENTS

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ! Прийміть сейчас участь в боротьбі проти польського наїзду у Східній Галичині, жертвами на Фонд Негайної Допомоги!

ПРОТЕСТУЙТЕ!

Українські Громади: Памятайте на мобілізацію в неділю 17 грудня! Висилайте протести проти польських розбоїв до Ваших Сенаторів та Конґресменів! Приготовляйтесь до складання народнього податку! За інформаціями пишіть до: Обєднання, 817 Норт Френклин Стріт, Филаделфія, Па.

ПАЛАТА ПОСЛІВ ОБУРЕНА НА ВЕЛИКІ КОШТИ ПРОГИБІЦІЇ

ВАШІНҐТОН, 7. падолиста. — В палаті послів вибухла нині завзята дискусія над одною точкою предложеного буджету, в котрій пропонується визначення 9 міліонів долярів на виконування закона Волстеда про прогибіцію.

Конгресмен Маґі, републиканець з Ню Йорку, котрий виробив начерк видатків уряду, обороняв точку на тій основі, що переступства проти закона Волстеда так поширені, що треба збільшених коштів на поборювання переступників. Противники прогибіції не перечили, що населення Злучених Держав переступає прогибіційний закон досить загально, але вони перечили, буцімто в той спосіб треба зараджувати лихови, як се пропонують приятелі прогибіції, себто через скріплення виконування закона. На їх думку, місто видавати великі гроші на виконування прогибіції треба краще облекшити закон так, щоби дозволено було пити легке пиво та вино. Конгресмен Гил, головний бесідник зі сторони противників прогибіції, заявив, що він виступить на другий день з відповідним внесенням.

Коли сей бесідник напав остро прихильників прогибіції, виказуючи, що межи потайними організаціями в роді Ку-Клукс-Клена та загальним нехтованием законів, виплаваючим з нехтовання прогибіційного закона, існує тісна звязь, прихильники прогибіції постаралися о наглe замкнення дискусії. Сей факт показав, що прихильники прогибіції все ще мають в своїх руках палату послів.

ДОПОМОГА ДЛЯ КОРАБЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ СТАНУЛА НА МЕРТВІЙ ТОЧЦІ

ВАШІНҐТОН, 7. грудня. — Сенатовий комітет торговлі, котрий вже від двох днів займається проектом закона про допомогу для корабельних підприємств, не міг дійти до згоди щодо остаточної форми проекту.

Наслідком сього комітет не потрафить вдай предложити проекту повній палаті сенату в понеділок, а далі праця сенату буде через се поважно здержана.

СЕНАТОРИ ГОДЯТЬСЯ НА СТАНОВИЩЕ АМЕРИКАНСЬКОГО УРЯДУ В ДАРДАНЕЛЬСЬКІЙ СПРАВІ

ВАШІНҐТОН, 7. грудня. — Члени американського сенату, так републиканці як і демократи, висказуються з признанием про становище, яке заняв американський представник на лозанській конференції.

Сенатори в своїх розмовах з представниками газет заявили, що такої політики супроти морських проливів Злучені Держави держалися вже здавна. Демократичні сенатори звертали увагу, що становище Чайлда годиться в повні з 12-ою точкою Вилсонової програми.

КРИТИКУЮТЬ УРЯД ГАРДИНҐА ЗА „ДОБИЧНИЦТВО"

ВАШІНҐТОН, 7. грудня. — На відбуваючійся тут 42-ій річній конференції Ліґи для Реформи Державної Цивільної Служби виступав ряд бесідників з острою критикою теперішнього уряду за його політику виповнювання всіх становищ своїми партійними людьми.

Віцепрезидент товариства, Вілем Фавлке, котрий свого часу був комішенером цивільної служби, заявив, що генеральний почмайстер Ворк, генеральний прокуратор Доґерті, конгресмен Волстед та Довер, бувший заступник міністра скарбу, найбільш винуваті за панованє сеї системи під сею адміністрацією. За Волстедом має стояти ціла організація „Проти-Салунова Ліґа".

СТРІЧА КЛЕМАНСА З ВОРОГАМИ ЙОГО ДОГОВОРУ

ВАШІНҐТОН, 7. грудня. — Клемансо був нині на формальнім обіді в Білім Домі, на котрий були прошені також секретар стейту Гюз та другі члени кабінету Гардинґа.

В той спосіб Клемансо стрінувся з головними ворогами договорів, які він уложив на версайській конференції. Підчас обіду вминиано зовсім питання межинародної політики.

НАСЛІДКИ ПРОГИБІЦІЇ

ДЕНВЕР, 7. грудня. — Числа смертей від алкоголічних затроєнь не зменчаються, а збільшаються. Сього року приміром померло більше людей від горівки, чим в котрімнебудь році від заведення прогибіції. За 11 місяців сього року померло в одним Денвері 26 осіб.

СЕНАТОР ЗАПОВІДАЄ БОРОТЬБУ ПРОТИ ПРОГИБІЦІЇ

БОЛТИМОР, Мериленд, 7. грудня. — Мерилендський сенатор Вілем К. Брус заявив, що він буде поборювати прогибіцію всіми силами та що вже в короткім часі внесе в конгресі резолюцію за повним відкликанням закона Волстеда.

ЗАКИДУЮТЬ МІНІСТРОВИ СКАРБУ ФАВОРИТОВАННЄ ВЕЛИКИХ КОРПОРАЦІЙ

ВАШІНҐТОН, 7. грудня. — Підчас дебати палати послів над внеском секретаря скарбу, визначити йому 115 мілiонів долярів на потреби його департаменту конгресмен Фрір з Висконсин закидав міністрови, що не стягає як слід податків з великих промислових корпорацій.

КОМІШЕНЕР ПРОГИБІЦІЇ ПРИЗНАЄ ЗАГАЛЬНЕ НЕХТОВАННЄ ПРОГИБІЦІЙНОГО ЗАКОНА

ВАШІНҐТОН, 6. грудня. — Підчас переслухання перед комітетом для видатків в палаті послів Рой Гейнес, головний прогибіційний комішенер, признав виразно, що американська суспільність загально не придержується прогибіційного закона.

КЛЕН ПРИМУСИВ СТУДЕНТА ПОКИНУТИ ШКОЛУ

До Гарвардського університету коло Бостону зайшов до недавна якийсь Ґ. Кенет Клей. Він походив з Флориди, і як мав самий признатися належав до Ку-Клукс-Клена, потайної організації, звереної против чужинців, католиків, Муринів та поступових людий. Якись час тому назад він став діставати від сеї організації острóги, щоби перестав розповідати ріжні річи проти організації, бо інакше його жде за се кара. Діставши одну телеґраму такого змісту, студент пішов на поліцію та зажадав дозволу на ношення револьвера для власної оборони. Поліція відмовілася дати такий дозвіл. Студент діставав погрозливі листи і телеграми далі. Колисьтут він рішив, що йому небезпечно лишатися, далі в Кеймбрідж, і він покинув школу, та поїхав до Флориди.

ДЕРЕВО ЛЮДОЇД

В лісах Австралії росте високе дерево зване людоїд. Дерево це має масу великого листя подібного до дощок. Листя не довге на 10—20 стіп, звисає до землі і є так сильне, що легко може піднести чоловіка. Листя це має це до себе, що коли людина опиниться між тим листям, вони збігаються і задушують людину на смерть. Тубільці дуже поважали це дерево і віддавали йому божу честь в той спосіб, що примушували в певній порі з поміж себе одну людину видраплятися на це дерево, де вона знаходила смерть.

І В ЛОЖЦІ ВОДИ МОЖНА ВТОПИТИСЯ

Свідчить про се случай, що притрафився в Дюбюку, в стейті Айові. В суботу рано коло сього місто їхали автом: Миколай Гонерс, видавець, одинокого католицького дневника в Злучених Державах „Дейлі Америкен Трибюн", його 20-літна дочка Анна та Джан Шредер. Наслідком неосторожної їзди чи ховзкої дороги автомобіль злетів з дороги в рів, в якому було як три стопи води. Всі трое впали під спід. а авто на них. Притиснені автом вони й погибли.

ВЖЕ ЛАГОДЯТЬ КАТА ДЛЯ ОБВИНЕНИХ В ГЕРИНҐ

Стейтовий суддя з Маріоні, в стейті Илиной, дістав від якогось Вілема Ґілберта з Трентону, в стейті НюДжерзі, листа в котрім сей просить о посаду ката, який має виконати кари смерти на виновниках масакри скебів в Герині. Мейор міста писаного до судді, написав до кандидата на ката письмо, такого змісту:

„Ми видимо дуже хочете бачити, аби декотрих вуглевих майнерів повішено на шнурку, і ви видно дуже хотілиб зробити сю роботу самі. Тому я й запрошую вас приїхати до нашого міста Герина, щоби ми могли подивитися на вас, що то за такий чоловік. Ми не маємо сумніву, що приїхавши до Герина, ви самі на власні очи переконаєтеся, що люди в цілім повіті Вілемсон такі самі, як люди в других повітах".

Росправу проти обвинених за масакру скебів перенесено в пятницю вечером та відложено до понеділка. До сього часу вибрано всего 8 лавників.

НИЩЕННЯ ПАМЯТНИКІВ ГАБСБУРҐІВ

Чеське міністерство внутрішних справ у Празі припоручило усунути з чеських, моравських і шлезьких міст усі давні австрійські памятники, наприклад великий памятник Иосифа II-го в Опаві на Шлезьку. Тих памятників переховалося досі пелне ще кільканацять, инші знищили чеські вояки зараз після розпаду Австрії.

ПЕРШИНҐ ЗАЯВЛЯЄТЬСЯ ПРОТИ КЛЕНА

ШІКАҐО, Илиной, 6. грудня. — Ґенерал Першинґ виголосив тут перед Товариством Торговлі промову, в котрій він підносив потребу більшої армії, а також знищення радикальних та потайних організацій в роді Ку-Клукс-Клена.

СПРАВА БУЛА ПОГРЕБАНА В КОНҐРЕСІ ЧЕРЕЗ 18 ЛІТ

Сенаторий комітет для заграничних справ витягнув на світло денне справу острова Пайнс, котрий був предметом межинародної умовим межи американською президентом Рузвелтом та островом Кубом ще 18 літ тому. Президент Рузвелт відіслав був умову до потвердження сенату, але справа загирилася в комісії на повних 18 літ.

КЛЕМАНСО ЗАПОВІДАЄ СВОЮ ПОСЛІДНУ ПРОМОВУ

Клемансо виголосить свою послідну промову в Злучених Державах дня 12. грудня. Буде він тоді говорити на обіді Товариства Знищеної Франції в Ню Йорку.

СУДДЯ ЗАБОРОНЯЄ МУЖОВИ ХОДИТИ НА ВУЛИЦЮ, ДЕ ЖИВЕ ЖІНКА

Міський нюйорський суддя Голден заборонив біржевому спекулянтови Райенови ступати ногою на Ґренд стріт в Ґвайт Плейнс під Ню Йорком. Заборону видано в процесі жінки Райена проти її мужа; жінка саме пізвала була свого мужа, що він її непокоїть. Свідки признали, що муж кдопітливий та часто запиваєтся. Судова заборона ростягається на рік.

УКРАЇНСЬКИЙ ЦУКРОВИЙ ПРОМИСЛ

У грудні с. р. буде назад урухомлена велика рафінерія цукру в Гнівані на Україні, найбільша взагалі фабрика цукру в цілій радянській федерації. Ся вирібня повинна в найблизчому часі вибтворювати понад 1 мілiон пудів цукру.

АМЕРИКА Й АЛІЯНТИ ПРОТИ ВИКИНЕННЯ 200,000 ГРЕКІВ З ЦАРГОРОДА

ЛОЗАНА Швайцарія, 7. грудня. — Аліянти запротестували проти нового турецького наміру викинення з Царгорода всіх Греків, яких число виносить 200,000, заявляючи, що Туреччина мусить згодитись, аби вони там далі остались.

До аліянтського спротиву прилучилась теж американська делеґація.

Американський посол Ґру відчитав заяву на нинішньому засіданню близкосхідної мирової конференції, в якій сказав, що правительство Злучених Держав противиться такій нелюдяній постанові турецького уряду, яка стремить до викинення 200,000 населення з їх осідку. Він зазначив, що виселенне було-б допустиме, якби було наприклад виміною населення з обох сторін, корисною для переселених, але тут спеціяльно міське населення потерпіло би дуже, якиб його переселити на села.

АНҐЛІЙСЬКІ ПРОМИСЛОВЦІ ПРОТИВЛЯТЬСЯ ВІДПИСАННЮ ДРУГИМ АЛІЯНТАМ ДОВГІВ

ЛОНДОН, 7. грудня. — Федерація промисловців Великої Британії, яка представляє 95% усього британського промислу, повідомила премієра Бонара Ло, що вона противиться, аби Анґлія відписувала аліянтам (Франції, Італії і Бельгії) воєнні довги, а натомісь заявляється за мораторією (відложенцем речення сплати) для Німеччини.

ІРЛЯНДСЬКІ ПОВСТАНЦІ ВБИВАЮТЬ ІРЛЯНДСЬКИХ ПОСЛІВ

ДАБЛИН, столиця Ірляндії, 7. грудня. — Нині республиканські повстанці убили серед улиці Даблина посла ірляндського парляменту Сіна Гейлса і ранили посла Петрика О-Моллі, заступника голови парляменту.

Британське військо, яке тоді проїздило улицею, дало кілька стрілів в напрямі групки убийників, але вони сейчас розбіглись на всі сторони.

ОЛСТЕР ПОКИДАЄ ІРЛЯНДІЮ

БЕЛФАСТ, столиця Олстеру (північної Ірляндії), 7. грудня. — Олстерський парлямент постановив нині одноголосно відлучитись від Ірляндської Вільної Держави (південної Ірляндії).

ОТВОРЕННЄ ЖІНОЧОГО КОНҐРЕСУ В ГАЗІ

ГАҐА, столиця Голяндії, 7. грудня. — Нині отворила нараді конференції Міжнародної Жіночої Ліґи Свободи і Мира Американка, панна Джейн Еддемс, звісна в Злучених Державах провідниця жіночого ліберального руху з Шикаго, Ілл.

НІМЦІ ХОТЯТЬ ПОЗИЧИТИ ДОМА ЗОЛОТА ДЛЯ СПЛАТИ АЛІЯНТАМ

БЕРЛІН, 7. грудня. — В тутешніх політичних кругах заявляють, що німецьке правительство приготовляє новий плян „воєнного відшкодовання" для аліянтів, який німецькі делеґати мають предложити аліянтській конференції, що зачне свою нараду в Лондоні дня 9. с. м.

Після того пляну німецьке правительство згодилось би заплатити аліянтам 20 до 30 білiонів золотих марок „воєнного відшкодовання".

Сі гроші німецьке правительство платило би з внутрішньої позички, яку хоче стягнути з населення в золоті, а якої частину хоче також вжити на підставу німецької валюти для усталення паперових обігових значків (банкнотів), яких даі вже буде в Німеччині повний трілiон.

ЗАНЕПАД НІМЕЦЬКОЇ ЗАГРАНИЧНОЇ ТОРГОВЛІ

БЕРЛІН, 7. грудня. — Др. Андреас Гермес, німецький міністер скарбу, заявив нині перед буджетовою комісією німецького парляменту (райхстаґу), що економічне становище Німеччини тепер дуже лихе. Вона мусить тепер більше ввозити товарів і матеріялів аніж вивозити. За перших 10 місяців сього року Німеччина ввезла товарів і матеріялів на суму 1,750,000,000 золотих марок більше від суми добутої за вивезені товари.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ПРЕМІЄР НЕ ПРИЙМАЄ ФРАНЦУСЬКИХ ПІДШЕПТІВ

РИМ, столиця Італії, 7. грудня. — Французький премієр Раймонд Пуанкаре запросив італійського премієра Беніта Муссоліні, щоби приїхав до Парижа, а відтак з ним удався до Лондону і по дорозі уложив разом з ним плян французько-італійського союза.

На се Муссоліні відповів, щоби Пуанкаре їхав собі самий до Лондону, а він поїде самий просто до Лондону.

ПІЛСУДСКИЙ ВІДХОДИТЬ

ВАРШАВА, столиця Польщі, 7. грудня. — Дотеперішній президент польської републики („начальник польства") ґенерал Юзеф Пілсудський зрікся кандидатури президента при нагдальних виборах, які будуть 9. с. м., і нині вже попращався із заграничними представниками, у Варшаві.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays,
at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section [illegible] of October 3 1917 authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES		ПЕРЕДПЛАТА	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Сити і заграницею	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ [illegible]

За зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи“: 198 Montgomery. Тел. У Н Союза: 1898 Montgomery

За оголошення редакція не відповідає.

Канади належить висилати гроші лише на [illegible] Foreign Money [illegible]

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY N. J.

ПРОЄКТИ НА ЗМІНУ КОНСТИТУЦІЇ.

Завдяки виступови поступового бльоку в конґресі починають застановлятися поважно над справою поправи американської конституції. На порядку дня вже поставлено дві поправки: одна відноситься до скликування новоивибраного конґресу, друга до вибору президента та віцепрезидента Злучених Держав.

Справа скликування ново вибраного конґресу вже була порушена в конґресі завдяки внескови Каревея, щоби так звані „криві качки“ позбавити голову в усіх важних справах на тій основі, що вони осуджені відданими проти них народними голосами. Поступовий бльок, хоча признав в засаді основу сього внеску, постановив розвязати питание другим способом, а саме через поправлення американської конституції так, щоби конґрес сходився на сесію сейчас по виборах. Несправедливість нинішних конституційних постанов видно з сього, що тепер вибори відбуваються першого вівтірка в падолисті, а новий конґрес починає своє урядове життє допера після 4. марта слідуючого року; однак навіть тоді він може бути скликаний президентом лишень на надзвичайне засіданне, бо на перше звичайне засіданне сходиться він аж після першого понеділка в грудни слідуючого року, себто 13 місяців після виборів. Несправедливість лежить в тому, що президент може вже по виборі нового конґресу, але перед 4. марта слідуючого року, скликати надзвичайне засіданне старого конґресу, в котрім певно буде богато конґресменів та сенаторів, відкинених народом при послідних виборах. Такі „криві качки“ здавна були відомі як деморалізатори чесної парляментарности, бо відкинені народом, вони не бачили перед собою ніякої інстанції, перед якою їм требаби відповідати за свої вчинки. Ось чому чесні парляментарі придумують способи, які ті „криві качки“ післалиби на заріз. Проєкт Каревея не зараджував лиху так певно, як зараджує йому проєкт, щоби після виборів скликати лишень новий конґрес.

Справа вибору президента та віцепрезидента Злучених Держав має тому свою вагу, що безпосередний голос народа ще не вибирає сих двох найвисших урядників. Після обовязуючих тепер постанов федеральної та стейтових конституцій голосуючі горожани вибирають не президента та віцепрезидента, але лишень президіяльних виборців або електорів („президеншел електорс“), котрих кождий стейт має тілько, кілько сенаторів та конґресменів разом він має в федеральнім конґресі. Значить, коли стейт висилає до конґресу двох сенаторів та вісьмох конґресменів, то сей стейт буде мати серед президіяльних виборців десятьох заступників. Електорів вибирається так званим загальним списом голосуючих, тобто так, що кождий виборець має право голосувати на тілько кандидатів на електорів, кілько його стейт має заступників. Коли стейт має 10 електорів, то кождий голосуючий голосує за 10 електорів. В практиці се водиться так, що кожда політична партія з гори приготовляє свою лісту електорів для всего стейту, а горожани своїми голосами лишень принимають одну з тих ліст в цілости. Вибрані електори відтак просто віддають свої голоси на кандидата після рішення своєї партії.

Як бачимо, вибори не є безпосередні, але посередні. Горожани не вибирають президента, але виборців президента. Значить, вибори президента та віцепрезидента Злучених Держав думаю ще знають правибори. Як всякі правибори, так і сі мали ту ціль, щоби в той спосіб змінити первісну волю голосуючих мас народа. Автори американської конституції боялися необмеженого голосу народа. На їх думку, — а не винуваті в тому так вони самі, як ті часи, в котрих вони жили, — народ не потрафивби вибрати як найкращого президента та його евентуального заступника. Від того часу політичний досвід показав, що широкі маси народа нічим не гірше вибирають від вузких кол виборців, і тому піднимається голос за відданнем народови безпосередної власти над вибором навіть найвисших урядників держави. Правда, дехто ще обороняє старовину, бо мовляв так наші батьки рішили, але противники повнійшої народної самоуправи самі бачуть, що вони заступають давно вже програну справу.

Великих практичних наслідків безпосередні вибори президента та віцепрезидента Злучених Держав, очевидно, мати не можуть. Всеж таки їх заведенне буде мати певний політичний вплив як видимий знак нестримного походу демократичних установ, доказ зросту народної влади.

УКРАЇНЦІ В ЛЯЦЬКИХ ТЮРМАХ В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИЧИНІ ЗАЧАЛИ ГОЛОДІВКУ.

ЛЬВІВ, 18. падолиста. — В пятницю 17-го падолиста с. р. роспочали голодівку увязнені без найменьшої причини наші громадяни в арештах станиславівського суду. Від самого початку арештування запевнювано всіх, що в найблизших днях будуть випущені. Тому, що се досі не наступило, хоч вже минули й вибори, рішили арештовані розпочати голодівку на знак протесту проти дальшого їх безправного затримування в тюрмі, без найменьших доказів хї вини.

Рівночасно доходять вісти про голодівку українських арештованих в Тернополі, Коломиї і Стрию.

ДО СВОЄЇ ХАТИ!

Чи тямите „Знімченого Юрка“? Чи памятаєте, як ви сміялися із його покрученої мови і зарозумілої поведінки? Оттаких знімчених Юрків, а радше Майків, Гаррів, Джорджів і т. п. чимало поміж нашою еміґрацією. Неоден наш брат не розуміє того, що не потреба вирікатися своєї народности на це, щоби бути добрим американьским горожанином. Оден дуже визначний Американець написав статю, що тільки той чоловік є варт зістати ситизеном Злучених Держав, котрий не перестав бути патріотом свого власного народу.

А вже певне не можна богато сподіватися від такого, що покидає свій власний нарід в потребі, що вирікається своєї вітчини тому, що вона в біді. Бо такий чоловік то очевидний матеріял на зрадника. Коли Америка найшлаби ся в скрутнім положеню, вони відреклиби ся її еще лекше, чим того краю, з котрого вийшли, де народилися і виросли.

Оттакий зарозумілий „містер“ задирає високо ніс і кпить собі з усього, що своє, українське. Скажи йому, щоби приступив до У. Н. Союза, то він зневажливо відповість, що він має американьску асекурацію або належить до якоїсь американської орґанізації.

Розуміється у тих американьских інституціях він не має ніякого голосу, є звичайним номелом, але для його амбіції вистарчає, що він відграничився від своїх людий.

Аж коли упаде в біду, коли побачить, що чужі не такі скорі поспішити з помочию, тоді нагадає собі за Україну, як той Юрко нагадав рідну мову, коли відставили драбину.

Хто може, хай обеспечує себе і в чужих, але най не забуває, що характерний чоловік уперед всього мусить належати до своєї, української орґанізації і то не до иншої, а У. Н. Союза.

Чому кождий розумний та ідейний Українець мусить бути членом нашої орґанізації? — Є богато причин, але найголовніща є та, що **тільки У. Н. Союз є загальною, все українською інституцією, яка не признає ніякої партійної приналежности.** У. Н. С. поставив собі як ідеал любов до України і її народу і вірить кріпко у це, що Українці з'уміють самі завести свої порядки, без чужої помочи і без чужих кличів. Партійну боротьбу вважаємо як вислідок злобної аґітації, поширюваної плавними або несвідомими агентами наших відвічних ворогів. У. Н. С. прямує до трівкої злуки усіх національних сил на це, щоби уся енерґія нашої еміґрації звернулася до головної цілі, а саме до збудоване української держави. У нас перше і послідне слово націоналізм в найширшім розумінню і длятого кождий патріот і патріотка мусять бути у нашим гурті, коли бажають скорше дійти до цілі.

Ніяка друга орґанізація не дає такого певного обезпеченя, як У. Н. С. **Маєток нашої орґанізації виносить більше чим вісімсот тисяч долярів!** В порівнанню до числа членів це найсильніща того рода інституція в Америці!

Чогож шукати чужих босів, коли маємо свою власну, славну і кріпку твердиню? Чого стояти під несвоїм порогом, як у нас своя власна роскішна хата?

Головний Уряд розписав, що без вступного буде приймати нових членів в грудни, січни і лютім.

Це така нагода, з якої повинні скористати усі Українці.

Богата Мати кличе своїх дітий, щоби прийшли до неї і користали з її маєтку. До придбаного літами добра допускається усіх дітий до рівного уживання!

Тепер уже нема ніякому ніякої вимівки. Хто тільки почуває себе добрим Українцем, приступай в наші ряди.

Покажи ділом, що ти не „знімчений Юрко“, ані не партійний киринник. Поможи сконсолідувати в оден сильний обоз усю українську еміґрацію.

І ми, члени У. Н. Союза, не спім! Чим більше придбаємо нових членів, тим більше поможемо народному ділу.

Прийшов час обнови. Прийшла пора, що Українці в Америці зрозуміли тому правду, яку ми все голосили. Ми бачимо своїми очима, як увесь загал прямує до злуки, до одного фронту **У тім з'єдиненім фронті осередком є У. Н. Союз. Чим сильніщий центр, тим сильніща ціла народна армія.**

Постараймося, щоби осередок народного життя, щоби У. Н. Союз захопив ід собі тепер усіх, що досі не були з'орґанізовані, що блукали по чужих і непевних орґанзаціях!

Член У. Н. С.

ЛИ ТИ ОДИН!

Як я до Твого божества угору
крізь пил і мряку рвуся все з низин,
ніхто не знає. Знаєш в кожну пору
лиш Ти один.

Як я у безвість падаю в безсиллю
й останком сил держусь іще вершин,
ніхто не бачить. Бачиш в кожну хвилю
лиш Ти один.

Як вяну я, мов цвіт, у тихій муці,
коли між ним і сонцем стане тин,
ніхто не вірить. Сівтиш у розпуці
лиш Ти один.

Василь Щурат.

ПОХІД ПРОТИ УРЯДУ ПЕТРУШЕВИЧА.

ДИПЛЬОМАТИЧНИЙ НАТИСК НА АВСТРІЮ.

БЕРЛІН, 15. XI. (Вл. кор. „Свободи“). — Рівночасно з переведеннем виборів у Східній Галичині польський уряд повів інтенсивну дипльоматичну акцію на корнсть остаточного „признання“ її Східної Галичини.

Як повідомляє добре поінформований варшавський кореспондент „Берлінер Тагеблят-у“, дипльоматичне зондованнє показало, що як досі, так і нині за безумовним приєднанием Східної Галичини до Польщі є ОДНА ЛИШЕ ФРАНЦІЯ, але зміна урядів у Лондоні та Римі будять серед Поляків надію, що француський погляд пробе собі дорогу й там (дурень думкою богатіє. — Ред.)

Основуючись на цих сподіванках, Польща поробила енерґійні кроки проти уряду Петрушевича, себ-то не безпосередньо проти нього, бо для цього руки закороткі, а перед австрійським урядом, щоб той вжив заходів проти антипольської пропаганди Петрушевича й проти його проводу національно українським рухом у Східній Галичині. Австрії було дано зрозуміти, що коли вона відмовить у тім, щоб Відень далі не був осередком антипольської акції уряду Петрушевича, то Польща відмовиться від ратифікації торговельного договору, заключеного недавно з Австрією.

Як повідомляє той самий кореспондент, віденський уряд мав приобіцяти, що подбає про ОБМЕЖЕННЄ діяльности уряду Петрушевича.

Цікаво, як Австрія практично переведе те „обмеженнє“, якщо варшавські відомости про її дотичну обіцянку правдиві.

ПАМЯТАЙТЕ НА
ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ РІДНОМУ КРАЄВИ.

Українські громади в Америці! Бороніть Рідний Край, памятайте на Фонд Негайної Допомоги. Складайте жертви громадно і сейчас, а шліть їх до:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA,
411 Southern Building, Washington, D. C.

ЮВИЛЕЙНИЙ ДАР ДЛЯ БОГДАНА ЛЕПКОГО.

Дальше зложили:

16.	Антін Когут, Бейон, Н. Дж	$2,00
17.	о. Антін Строцький, Бостон, Месс.	5.00
18.	Іван Станько, Йорквил, О.	1.00
19.	о. Микола Підгорецький, Ню Йорк, Н. Й.	5.00
20.	Іван Затонський, Вунсакет, Р. Ай.	1.00
21.	Др. С. Демидчук, Филаделфія, Па.	1.00
22.	Павло Баворовський, Сентер Фолз, Р. Ай.	1.00
23.	Михайло Свідер, Правиденс, Р. Ай.	1.00
24.	Станіслав Виспянський, Вунсакет, Р. Ай.	1.00
25.	о. Нестор Дмитрів, Нентикок, Па.	5.00
26.	о. Мирон Залітач, Скрентон, Па.	5.00
27.	Антін Блащук, Дітройт, Миш.	2.00
28.	Яків Міськів, Соквойт, Н. Й.	3.00
29.	О. Стецків, Лекованна, Н. Й.	2.00
30.	Омелян Тарнавський, Клівленд, О.	1.00
31.	Михайло Левицький, Клівленд, О.	1.00
32.	Михайло Гуль, Клівленд, О.	1.00
33.	Микола Фулнес, Клівленд, О.	1.00
34.	Лука Воробель, Клівленд, О.	1.00
35.	Михайло Сорочак, Клівленд, О.	1.00
36.	Іван Денеґа, Клівленд, О.	1.00
37.	Микола Капраль, Клівленд, О.	1.00
38.	Андрій Кондрат, Кромптон, Р. Ай.	2.00
39.	Йосиф Семенків, Болтимор, Мд.	10.00
40.	Микола Ґрубрин, Миннеаполис, Минн. (збірка)	45.00
41.	Микола Пухаль, Бруклин, Н. Й. (збірка)	52.52
	Разом	$152.52
	Передше оголошено	97.75
	Всього досі разом	$250.27

* * *

20. — Д. Іван Затонський, пересилаючи свою жертву, пише:

Хвальна Редакціє:—

Посилаю маленький дар ювилейний для нашого поета Богдана Лепкого і желаю Шановному Ювилятови многих літ і витривалости на тернистому полі українського писменства.

39. — Д. Йосиф Семенків, з Болтимор, Мд., пересилаючи свій даток, пише:

Хвальна Редакціє:—

Прошу приняти від мене 10 долярів на ювилейний дар для нашого великого писменника Богдана Лепкого.

Я прочитав зазив у „Свободі“, щоб американські Українці зложили ювилейний дар для Богдана Лепкого, так і я посилаю йому в дарі що можу. Думаю, що як кождий зрозуміє, що значить рідне писменство і чим є його творці, котрі посвятили ціле життє і всю душу для того писменства, то ми легко зібрали би красний ювилейний дар для Богдана Лепкого. Але вже щонайменьше ми повинні до Різдвяних свят зложити для нього бодай ту тисячку долярів, про яку у „Свободі“ була згадка. Се не така тяжка справа, як тілько більше наших громад і громадян відізветься.

Я все дуже радо читаю твори Лепкого. Як читаю його, то мені здається хвилями, що я в старому краю, то знов, що молодню і немов я малим в селі у школі.

Ми мусимо зрозуміти, що нарід тепер не є нацією без своїх писменників і більше дбати про своїх великих людий.

40. — Д. Микола Ґрубрин, з Миннеаполис, Минн., присилаючи збірку зі своєї громади, пише:

Хвальна Редакціє:—

В залученю пересилаю нашу лепту в сумі $45.00 від миннеапольських добродіїв на ювилейний дар для нашого улюбленого поета Богдана Лепкого.

Проситься в українських часописях в Америці на ювилейний дар для Богдана Лепкого о $1,000.00. Се дуже маленький дар для українських громадян в Америці. Як 25 українських громад в Америці зложить по $40.00 тай буде $1,000.00. Тільки як в кождій громаді здибається оден або двох щирих патріотів, які схочуть тим занятись і пійти у своїй місцевости поміж наш нарід, то буде успіх. А гадаю, що не найдеться такий, що відмовився би від цего, бо наш нарід жертволюбивий і вміє шанувати наших великих поетів не тільки по смерти але і за життя, а тимбільше, коли вони в біні. До діла, українські громади, а до місяця буде зложений і переверешений ювилейний дар для нашого поета Богдана Лепкого. Котра громада слідуюча?

Гаразд! — Микола Ґрубрин.

На ювилейний дар для Богдана Лепкого в Минеаполис, Минн., зложили: о. Василь Гривнак $20.00; Петро Качмар $3.00; Микола Ґрубрин і Петро Кулиняк по $2.00; Антін Батюк, Іван Шміґановський, Антін Процай, Олекса Вонс, Константин Рихлій, Олекса Пилатюк, Йосиф Литвин, Михайло Хас, Іван Олійник, Василь Кордуба, Семен Сеник, Панько Тремба, Касіян Бреняк, і Дмитро Колтик по $1.00; Петро Гайва, Текля Вонс, Петро Андрущак, Онуфрій Шабатура, Петро Угринчук, Антін Зюбрицький, Пилип Дюк і Дмитро Менюк по 50 цнт. — Разом $45.00.

41. — Д. Микола Пухаль, з Бруклина, Н. Й., з пересилкою на ювилейний дар для Богдана Лепкого прислав отсей виказ жертводавців:

Микола Пухаль $3.00; о. Волод. Лотович $2.25; П. Свідзінський $1.50; Гр. Бардак, І. Кравчук, В. Яськевич і Р. Кузьма по $1.25; Ю. Яринський, А. Пухаль, З. Бардак, З. Маївка, М. Баглай, В. Романків; М. Ковальовська, П. Сироїд, Гр. Чиподайло, С. Нигрич, М. Заверуха, Ю. Кузів, М. Батьчук, С. Заблоцький, М. Мельник і О. Гавришко по $1.00; В. Савіцький і В. Шеремета по 75 цнт.; Анна Кравчук, А. Паланичка, Гр. Дмитришин, Д. Канас, Т. Карпюк, М. Смігельський, Л. Кісь, С. Бемко, І. Сеник, Іван Каштанюк, Л. Ґебак, М. Рибак, І. Коптюх, Т. Олексин, С. Фесолович, Гр. Шимко, Н. Братівник, Й. Герагате, Д. Добуш, Т. Чіп, П. Малицький, Гр. Олекса, Д. Клиапа, А. Лешко, Б. Юнда, С. Глушко, Гр. Балко, А. Кулявий, Т. Смілка і І. Балко по 50 цнт.; М. Каймик 45 цнт.; Д. Сметанюк 35 цнт.; В. Шимко 27 цнт.; П. Макогонюк, І. Кіт, М. Кіт, Д. Тихий, Т. Стегніцький, Т. Семеник, О. Оприско, Гр. Звір, В. Єємчишин, Н. Пухала, М. Більський, Др. Л. Цегельський, Т. Ващишин, Д. Білик, Д. Хміль, П. Дикий, П. Плиймо, Ф. Дацко, С. Кузів, В. Курило, А. Юрчак, І. Салій, М. Чорній, І. Кмита, В. Волинський, М. Марищин, П. Приступа і М. Заставський по 25 цнт.; Марія Гавришко 15 цнт.; І. Болин 5 цнт. — Разом $52.52.

Тут зазначимо, що ся збірка се заслуга д. Миколи Пухаля, котрий ходив від хати до хати, від громадянина до громадянина і самий один за кілька днів в одній своїй громаді зібрав $52.52.

За се належиться йому признанне, але ще більше буде для нього признанне, як наші патріоти по других плейзах в найблизших днях таксамо потрудяться для сеї красної справи як д. Пухаль.

* * *

Дальші жертви просимо посилати до „Свободи“, яка буде оголошувати виказ жертв і листи, а зібрані гроші буде сейчас висилати д. Богданови Лепкому.

ЗВІТ

з нарад Українського Національного Конґресу, відбувшогося у Филаделфії в днях 26-го і 27-го жовтня 1922 р.

(Продовження).

АРТИКУЛ IV.

Круг ділання Конґресу.

18) а) До компетенції Конґресу Обеднання належить: зміна статута і програми Обеднання; прийнятте нових членів Обеднання; визначенне напряму політики; ухваленне директив для Виконавчого Комітету; вибір Виконавчого Комітету і Президії Обеднання; затверджение прелімінарів буджетових і справоздань Виконавчого Комітету; ухваленне народного податку, призначеного на визвольну акцію та матеріяльну допомогу Рідному Краеви.

б) Круг ділання Виконавчого Комітету: Виконавчий Комітет скликує Конґрес на підставі ухвали раз в рік або й більше, коли покажеться потреба, як також, коли зажадає одна третина членів Обеднання.

Виконавчий Комітет може кождого часу зреформувати Президію, коли цего покажеться потреба.

в) Круг ділання Президії: Президія Обеднання полагоджує технічно всі справи на основі ухвал Обеднання і Виконавчого Комітету; приготовляє з... і предложення для Виконавчого Комітету і зїзду Конґресу на вні.

Репрезентаційні функції виконує Президія в складі Голови і двох инших членів Перзидії.

Президія скликується Головою Обеднання способом, який ухвалить Президія.

Для важности рішень потрібна присутність половини членів і звичайна більшість голосів.

Письма від Обеднання виходять за підписом голови і секретаря а важніщі акти мають бути підписані трема членами Президії і заосмотрені печаткою Обеднання.

г) Президія має право кооптувати до нарад в засіданнях Обеднання членів з поза Комітету з голосом дорадчим.

19). Президія скликує Виконавчий Комітет в міру потреби не меньше як два рази в рук і рішає про всі конкретні справи, які входять на дневний порядок в діяльности Обеднання згідно з програмою і ухвалами Конґресу.

Виконавчий Комітет скликується Президією Обеднання іменними запрошеннями, висланими десять днів перед означечим днем засідання з поданнем дневного порядку нарад.

АРТИКУЛ V.

20) Конґресом проводить голова Обеднання, зглядно оден із його заступників.

Конґрес скликується оголошеннями в часописях заступлених в Обеднанню Орґанізацій з поданнем дня і дневного порядку нарад.

Про порядок, обрад загального Конґресу постановляє реґулямін.

21) Для правосильности рішень Конґресу потреба присутности не меньше полвини дійсного числа членів Обеднання та звичайна більшість чолосів, з виїмком статута і програми, до чого є потрібна більшість двох тритин голосів.

АРТИКУЛ VI.

22) Відділи орґанізацій, які сходять в Обеднанне мають право вибирати делеґатів на кождоразовий Конґрес; кошта делеґата покриває відділ, який такого висилає.

23) Делеґати мають повне право забирати голос в нарадах Конґресу, як також вибирати Виконавчий Комітет і бути вибраними від тої орґанізації, яку делеґат представляє.

Обовязком кождої орґанізації належачої до Обеднання є: впливати на своїх членів, щоби вони поступали згідно зі статутом Обеднання і виповняли ціли визначені статутом.

24) До Виконавчого Комітету вибирають делеґати осібно кождої орґанізації по трех членів на Конґресі тайно або явно. Кандидатів пропонує Головна Екзекутива кождої орґанізації приналежної до Обеднання.

25) Вибраний Виконавчий Комітет вибирає зпоміж себе предсідателя, чотирох заступників, двох секретарів, касієра і трех контрольорів.

25) Головна Екзекутива кождої Орґанізації приналежної до Обеднання повинна старатися, щоби її орґанізація попирала оден напрям.

27) Спосіб збирання народного податку означує Виконавчий Комітет.

28) Розвязанне Обеднання: Обеднанне уважається за розвязане, коли половина заступлених в ньому орґанізацій заявить своє виступленне з Обеднання.

Орґанізація, котра хотілаб виступити з Обеднання, мусить попередно запитати о дозвіл своїх членів через референдум.

29) По розвязанню Обеєднання майно його переходить на підставі ухвали ліквідаційного Конґресу на вказану цим Конґресом українську інституцію.

Зголосившийся до слова д. о. Л. Левицький жадає, щоб до принятого і ухваленого статута приняти поправку, що з огляду на вагу хвили Конґрес поручає всім орґанізаціям підпирати Січову Орґанізацію. По короткій дискусії відкинено це домаганне. Місто того Конґрес приняв одноголосно резолюцію, яко директиву для центральних орґанізацій, поставлену д. д-ром Сіменовичем, яка звучить:

З огляду на вагу хвили Український Конґрес поручає українській суспільности піддержати всіми силами орґанізації: Січ і Ліґа Горожан в Америці.

Представник Комітету для вироблення телеґрам зголошується до слова і предкладає Конґресови до одобрення текст слідуючих телеґрафічних заяв:

1) „Др. Евген Петрушевич. Відень.

„Першому Президентови Українського Революц. Правительства, Українській Армії і всім Борцям за освобожденне краю з під польського ярма наша найглубша пошана. Борітеся а ми поможемо. Український Конґрес в Америці. Ом. Ревюк, предс.

2) Ліґа Народів, Женева, Швайцарія.

3) Найвисша Рада Антанти. Париж.

„Український Національний Конґрес, зібраний у Филаделфії протестує проти варварської окупації Східної Галичини Поляками та проти гнобленя Північної Буковини Румунами.

„Щоби вернути мир у Східній Галичині, домагаємося сейчасового привернення там правного Українського Правительства, на якого чоло стоїть др. Евген Петрушевич.

4) До секретаря закордонних справ, Ч. Е. Гюза, Вашинґтон.

„Делеґати Українського Національного Конґресу, зїхавшися у Филаделфії в числі 175 людей з усіх стейтів заявляємо, що послідне повстанне у Східній Галичині проти польського гноблення, зістало викликане польскою жорстокою мілітарною окупацією. Щоби привернути в Галичині спокій, домагаємося вкорочення польського безправя і сейчасового визнання Західної Української Републики (Галичини) під її леґальним президентом д-ром Евгеном Петрушевичем."

5) До президента Злучених Держав, В. Гардинґа, Вашинґтон.

„Ми, делеґати Українського Національного Конґресу, числячого 175 членів, зїхавшися у Филаделфії з усіх стейтів, висказуємо нашу льояльність американському звіздистому прапорови.

„Просимо американське правительство і нашого президента допомоги, щоб усунити польську мілітарну окупацію зі Східної Галичини та румунський утиск з північної Буковини".

Д. В. Кузів ставить внесенне, щоб телеґрами вислати як їх прочитано. Одноголосно ухвалено.

На цім закінчено передполудневе засіданне Конґресу.

В НЕДІЛЮ о годині 2.45 пополудни в великій сали Укр. Нар. Дому буде продовжатися **ВІДЧИТ др. Гапана**, офіцира Галицької Армії, про похід Галицької Армії на Україну (борба з Денікіном).

Вступ 20 центів.

Дальші виклади слідуючого тиждня в Ню Йорку, Нюарку і Бруклині як звичайно.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. Мир, від. 324 повідомляє, що річний мітинґ відбудеться о 3. годині пополудні в неділю, 10. грудня в гали Укр. Громади під ч. 2309 Феймонт Евеню. На порядку нарад справозданне контрольорів і вибір нового уряду на 1923 рік. — Н. Самбір, пр.; І. Слободзян, секр.

ВЗОРОВА ФАБРИКА В БРІДЖПОРТ.

ЛЮДСЬКЕ ПОЧУТТЯ ДОВЕЛО ЗАРЯД ФАБРИК БРІДЖПОРТСЬКИХ ВИЛИВАРЕНЬ ЗЕЛІЗА ДО СКРУПУЛЯТНОЇ ЧИСТОТИ І МОДЕРНИХ ОБЕЗПЕЧАЮЧИХ ПРИЛАДІВ В РОБІТНЯХ.

Від нашого кореспондента.

Бріджпорт, 7. грудня.

Бріджпорт є знаний з ріжноманітности промислу. Се є дуже важна річ під кождим зглядом. Сезонові зміни не нарушують добробуту міста, як в других місцях, де ведесь лишень один рід промислу. На оборот, ріжного рода робітники враз з їх родинами, мають нагоду дістати занятте в ріжнородних Бріджпортських фабриках Що більше, если сезонова зміна застановить одну фабрику зменшити число робітників, сі робітники можуть бути заняті другими Бріджпортським фабриками, котрі в той сам час можуть потребувати їх в їхнім сезоні.

Тут в Бріджпорт є стопятьдесять фабрик, одні більші, другі менші. Їх злучена рухливість надає Бріджпортови визначне місце в економічнім життю краю. По сим причинам, огляд промислового життя в Бріджпорт повинен бути пояснений і для загалу інтересуючий. Я виберу кілька передових фабрик і описуючи їх, попробую вірно представити як вони провадяться. Можливо тут є, як говориться „Бріджпортський дух в його промисловім життю".

При оглядинах фабрик BRIDGEPORT MALLEABLE IRON WORKS, і говорячи з п. T. Rice Davis, головним завідателем, на мене зробила враження вага яка кладеся на людський елемент в заряді і провадженню фабричних інтересів.

Фабрика яка заложена тому сорок пять літ, складаючася з сорок двох відділььних будинків, занимає 17½ акрів землі. Виливане і витягане шаре зелізо в робітнях, має збут в Злучених Державах і заграничних краях. Належить зазначити, що фабрики BRIDGEPORT MALLEABLE IRON WORKS мають одні з найліпших моделів в Новій Англії.

Оглядаючі всі робітні, зауважав я два головні факти. Перший, скрупулятна чистість яка панує всюда. Друга річ яку я запримітив, се ріжні приляди для удержання чистого воздуха втягаючими вітраками, котрих там повно. Оттак ми знаходимо в фабриках BRIDGEPORT MALLEABLE IRON WORKS дві фундаментальні підвалини для здорового робітничого окруження в фабриці — чисті підлоги і чисте повітря.

Здоровлє і охорона робітника є обезпечена богато другими способами. Тут нема одного паса в робітнях, позаяк кожда машина має мотор, який нею гонит. Се розуміється зменшує випадки до найменшого, незалежно від факту, що робітні суть заосмотрені ріжними другими охоронними приладами. Між иншим є там подивляючий одношиновий систем перевозячий топлене зелізо на фльори виливарні.

В кождім будинку і майже в кождім департаменті суть відпочивальні для мущин і женщин, купальні, будки на одежу і їдальні.

Більшість робітників, се чужинці, між котрими є Угорщане, Словаки, Югослави, Поляки, Українці і т. д. Вони мають змогу вибрати собі або денну роботу або від кавалка, де мають нагоду заробити в двоє тільки. Вони люблять ріжні забави і мають свої власні спортові товариства.

Тут є також поваги гідне Товариство зване „Робітничий Комітет", котрий сходиться раз в місяць. Кождий департамент назначує одного робітника до сего комітету: форман назначує трох робітників, а заряд фабрики одного. Ціль Робітничого Комітету є піддавати гадки в якім небудь робітничім ділі. Сі гадки відсилаєсь відтак до заряду фабрики, де про них рішаєсь. Орґанізація Комітету є демократична, на кождім зібранню проводить все новий чоловік.

Сей ліберальний дух захоплює весь заряд фабрики.

ДОПИСІ

ШИКАҐО ІЛЛ.

Допись на допись.

В 266. ч. „Укр. Щод. Вістей" появилася величезна допись большевицького провідника Князевича з Шикаґо, про віче, на якім промовляв делеґат Галицького Уряду др. О. Назарук. Допись Князевича надзвичайно цікава — великою зарозумілістю й недостачею освіти того большевицького провідника, який раз-у-раз лає „грек. кат. робітництво" за те, що воно будімто „сира маса", хоч він сам не має поняття про політичні факти й події. А береться про них говорити і ще „обвинувачувати" прилюдно діячів — обвинувачувати на основі власного незнання. Треба дійсно дивуватися, як часть укр. робітників може хочби короткий час уважати своїм провідником таку людину, темну в політичних справах. Поминаємо вже те, що п. Князевич, якого делеґат Уряду охоронив перед викиненнем за двері, поперекручував опісля слова того делюґата. Бо хто був на вічу в Шикаґо, той знає, що делеґат ніколи не говорив: „Ми передали галицьку армію Денікінови з фізичних причин", тільки ясно як на лопаті виложив, що армії ніхто нікому не передав, бо та армія лежала хора на тиф і бувби її взяв кождий, хто надійшовби з військом у ті сторони. Та се перекручення в живі очи менше цікаве: бо Князевич кілька літ що дня кричав ту саму неправду: „галицьку армію передали Денікінови". А хто так кілька літ покричить день-у-день, тому вже опісля трудно щось іншого про ту саму справу сказати, особливо, коли він має таку „голову" як Князевич.

Далеко цікавіщі три „обвинувачення", які п. Князевич кидає на голову сему представникови нашого Уряду під шумним заголовком: „На ваших руках не застигла ще кров українських робітників і селян" Перший „закид" п. Князевича такий, що гріх було підписувати відозву Укр. Нац. Ради з 17. серпня 1915, яка взивала до оборони перед **царськими** військами. А що? Чи не цікавий той „український большевик", який навіть боротьбу проти царя-деспота уважає злочинною очевидно тому, бо той деспот був російським царем! Хто не вірить, що так пише український большевицький провідник, нехай перечитає се своїми очима в 266 ч. „Укр. Щоденних Вістей" на стор. 3., у шпальті 3. Те що розумні російські патріоти розумно закривають, п. Князевич виказує „публично зі щирістю"... Йому все одно, хто в Росії панує, чи Троцький, чи цар: невольник навіть у думці не може собі представити, щоб вільно було Українцям виступати до боротьби проти російського гнету, хочби царського!

Сей „закид" п. Князевича бодай послідовний: раз п. Князевич сказав собі, що хоче бути під чужим ярмом, то йому навіть царське ярмо добре й дороге.

Та два другі закиди п. Князевича просто безглузді й оперті на його темноті в політичних справах, про які береться писати. І так закидав він д-рови Назарукови, що той був Петлюрівським міністром, хоч навіть мала дитина знає, що др. Назарук був членом київського уряду за часів Винниченка, коли Петлюра у присутности Винниченка зовсім не міг рішати. А проти Петлюри др. Назарук від самого початку стояв в опозиції тай стоїть до тепер. А п. Князевич не знає того й хоче бути „провідником"!

Третий закид п. Князевича є, що др. Назарук „був у Петрушевичевім кабінеті, який нелеґально вів війну з Рад. Україною".

Отож кождий, хто читає ґазети, знає, що др. Назарук вступив до Уряду (кабінету) Петрушевича щойно тоді, коли Петрушевич приїхав з України на чужину і вже ніякої війни на території України не провадив.

Таким повним незнаннем визначається не тільки п. Князевич, але й редакція „Щоденних Вістий", яка містить такі небилиці на „науку" своїм людям. І над такими небилицями виписує „Правда побідить"...

Ми також думаємо, що побідить та що всі робітники прозріють і також ті, які Князевича уважали своїм „провідником". А той провідник не має найменшого поняття про справи, про які береться говорити. І такі людці беруться перешкаджати в боротьбі Галицького Уряду проти Польщі та мають відвагу накликувати робітників, аби відмовили помочі Урядови. Чому? Просто тому, аби давали на їх пресу, яка приносить їм за те Князевичівські небелиці та списи імен тих, які дають на ті небилиці.

Д-рови Назарукови раджу не звертати уваги на такі нісенітниці, бо тут таких Князевичів є досить богато. І якби він хотів кождому відповідати, то мусівби хіба днями й ночами читати їх нісенітниці тай відписувати на них. А ті нісенітниці від кількох літ день-у-день ті самі, лиш иншими словами виписувані. Надія на царя, на Леніна, на Троцького, аби тільки не на себе. Все, що своє, оплювати, все що московське, чуже, піднести й оправдати. Се старий москвофільський рух, який повстав з нашого рабства і кормився колись царськими рублями. Тепер подібну вдачу мають деякі большевицькі провідники, які ще до того важуться „обвинувачувати" дійсних працьовників.

Учасник віча в Шикаґо.